

Plán výchovy a péče v Dětské skupině Bystrouška

dle zákona č. 247/2014 Sb.

Plán výchovy a péče vymezuje základní požadavky pro činnost péče o děti v dětské skupině a zahrnuje všechny složky výchovy v oblasti kognitivní, sociální, emocionální a fyzické, včetně jazykových schopností a dovedností. Dětská skupina Bystrouška (dále DSB) klade důraz na socializaci dětí ve vrstevnické skupině a na řešení konfliktů mezi dětmi. Veškerá výchova a péče zohledňuje individuální potřeby dětí zejména fyzické a psychické potřeby, které se mohou v čase měnit. Pečující osoby v DSB dbají na momentální rozpoložení dětí ve skupině, s respektem k dětským pocitům, tedy s vědomím, že dítě má vždycky důvod pro svoje pocity a prožívání.

Naše služba péče o děti předškolního věku koncipuje plán výchovy a péče dětí především v úzké spolupráci s rodiči, nebo vychovateli. DSB se zaměřuje na respektující komunikaci směrem k dětem i dospělým a také na princip unschoolingu, jako myšlenkového směru. Věříme, že u dětí probíhá učení neustále, zejména nápodobou. Při dostatku podnětů se děti učí přesně to, co v daný okamžik potřebují, resp. na co jsou připraveny. Respektujeme individuální tempo každého dítěte, jejich tzv. flow, tedy volné plynutí s časem ve hře. Klademe důraz na využití silnějších stránek osobnosti dítěte. Vytváříme podnětné prostředí plné respektu, důvěry, otevřenosti a vstřícnosti tak, aby děti i jejich rodiče, či vychovatelé hylí s to s námi spolupracovat a řešit jakýkoliv problém se stejnou otevřeností a ochotou.

Dětská skupina Bystrouška přijímá také děti se specifickými potřebami. V této situaci úzce spolupracujeme s rodiči dítěte, nebo vychovateli, a dále se sítí odborníků, které dítě znají a pracují s nimi. Při adaptačním procesu takového dítěte si tým Dětské skupiny Bystrouška denně vyhodnocuje, zda pobyt ve skupině je pro všechny účastníky přijatelný, případně hledá cesty, jak co nejvíce vyhovět specifickým potřebám dítěte. Pokud se v čase ukáže, že Dětská skupina Bystrouška nebude schopná naplňovat tyto potřeby, je oprávněna spolupráci ukončit, či zpočátku dítě k docházce vůbec nepřijmout, pokud budou jasné překážky už na začátku. Těmito nepřekonatelnými překážkami je např. fyzické postižení dítěte, jelikož skupina se nachází v prvním nadzemním podlaží, tedy dítě musí být schopno chodit po schodech.

Dětská skupina Bystrouška také řeší situace, kdy se u dítěte specifické potřeby začaly projevovat až v průběhu docházky, tedy zpočátku tyto potřeby nebyly zřejmé. Tyto situace jsou opět řešeny v úzké spolupráci s rodinou, případně se širším týmem odborníků např. v Pedagogicko-psychologické poradně v Havlíčkově Brodě. Specifické potřeby dítěte jsou nadále zjišťovány a dětská skupina dělá vše proto, aby tyto potřeby naplnila. V těchto situacích jsme pro rodiny a děti se specifickými potřebami také výrazně podporující a využíváme principy multidisciplinarity tak, aby ani rodiče, ani dítě na tuto novou situaci nezůstali sami.

V neposlední řadě DSB aktivně využívá přilehlé dětské hřiště (vzdálené 194 m) a sportoviště (vzdálené 185 m) k pobytu dětí venku. Pobyt venku je vyhrazený v dopolední části režimu dne a je vždy přizpůsobený potřebám dětí, jejich bezpečí a také přízni počasí. Při silném dešti, nebo silném větru k pobytu venku nedochází.

Výchovná a pečující činnost v dětské skupině:

- zohledňuje věkové a genderové složení dětí
- respektuje individuální a věkové odlišnosti dětí
- zohledňuje fyzický, zdravotní a psychický stav dětí
- nastavuje vhodné psychosociální podmínky výchovné péče
- maximálně podporuje rozvojový potenciál dětí
- přizpůsobuje se vývojovým, fyziologickým, poznávacím, sociálním a emocionálním potřebám dětí
- napomáhá socializaci dětí ve skupině vrstevníků
- napomáhá k osvojování bezpečného chování a poskytuje informace o možných nebezpečích
- doplňuje rodinnou výchovu, respektuje interkulturní zvláštnosti
- nabízí dostatek podnětů k aktivnímu učení a rozvoji osobností dětí
- napomáhá rozvoji poznávacích schopností a smyslového vnímání, volných vlastností, činí denní program dětí pestrým
- přispívá k odhalení specifických potřeb dětí v oblasti výchovné i vzdělávací
- napomáhá rozvoji kooperace mezi dětmi a spontánnímu sociálnímu učení
- napomáhá nenásilnou formou k osvojení základních hodnot společnosti a osobnostních postojů a základních pravidel chování ve společnosti
- napomáhá nenásilnou formou osvojovat si zásady zdravého životního stylu
- napomáhá rozvoji řečových dovedností a komunikativních dovedností
- napomáhá k vytváření pozitivního vztahu k přírodě, k sounáležitosti k prostředí, ve kterém žijeme, a k vytváření úcty k životu
- napomáhá k osvojení představy časové posloupnosti

Aktivity v dětské skupině:

- řečové – rozvoj v oblasti slovní zásoby, správné výslovnosti, používání interpunkce
- pohybové – rozvoj jemné i hrubé motoriky, podpora fyzického zdraví a zdravého vývoje dítěte, rozvoj správného růstu, podpora a zvyšování fyzické zdatnosti, rozvoj sebeobslužných dovedností, zdravých návyků, vytváření fyzické pohody
- hudební – rozvoj sluchového vnímání a slovní zásoby, osvojování písní, koordinace pohybu, rozvoj rytmických dovedností, využití hudby k osvojování sociálních rolí, seznamování s uměleckými díly, s českou lidovou tvorbou
- výtvarné – rozvoj fantazie a kreativity, jemné motoriky, výtvarných technik, seznamování s uměleckými díly, reflexe okolní skutečnosti výtvarnou formou, reflexe vztahů mezi lidmi a věcmi, podpora asociativní, tj. vzájemných souvislostí, osvojování práce s různorodými materiály, podpora sebevyjádření prostřednictvím výtvarné techniky, popis pocitů, zážitků atp.
- k rozvoji rozumových a poznávacích schopností – rozvoj komplexního pohledu na svět, rozvoj jazykových a matematických schopností (matematickou představivost), osvojení poznatků z přírodních, společenských a technických věd, ocenění života (svého i ostatních)

- k rozvoji estetického vnímání – rozvoj estetického citu ke svému okolí, seznámení se s některými uměleckými díly, vnímání krásy mimo umělecká díla, rozvoj vnímání uměleckých a kulturních podnětů

Obsah výchovné činnosti tvoří zejména tyto oblasti:

- já, jako člověk (sebevědomí, sebehodnota, sebereflexe)
- svět kolem nás (rodina, kamarádi, místo bydliště, dětská skupina)
- živá i neživá příroda (roční období, zákony přírody, poznávání druhů zvířat a rostlin)
- lidské tělo (funkce lidského těla, orgány, hranice našeho těla, intimní zóna)
- koloběh života (život od narození až po smrt, vývojové úkoly v různých životních obdobích se zaměřením na milníky v předškolním věku, mezigenerační výměna)
- dopravní prostředky (k čemu slouží, dopravní obslužnost, typy dopravních prostředků, jejich účel, cestování)
- profese (co lidé dělají, kde pracují, co pracovní pozice obnášejí)
- kultura (kulturní zvyklosti u nás a ve světě, dále kultura jako čtení, zpěv, film, divadlo)
- sportování (vliv fyzické aktivity na naše zdraví)

Plán výchovy a péče je prováděn formou pohybových cvičení, manipulačních činností, smyslových a psychomotorických her, hudebně pohybových činností, grafických činností, činností směřujících k ochraně zdraví a osobního bezpečí, relaxačních činností, činností k prevenci úrazů, řečových a rytmických cvičení, slovních hádanek, skupinové konverzace, diskuzí a rozhovorů, práce s knihou (čtení, prohlížení), přednesu, zpěvu, vyprávění, poslechem pohádek a příběhů, interpretací zážitků, přímým pozorováním, manipulací s předměty a různými materiály, formou námětových her, smyslových her, činností k vytváření pojmů, cvičení organizačních dovedností, her na posilování volných vlastností, cvičení na projevy citů, výletů do okolí, činností na poznávání lidských vlastností, estetických a tvůrčích aktivit, neverbálních komunikačních aktivit, činností ve skupinách, sociálních a interaktivních her, aktivit podporujících sbližování dětí, formou přípravy a realizací společných zábav a slavností, činností přibližujících svět kultury, činností k získávání orientace v okolí, poučení o možných nebezpečných situacích a způsobech, jak se chránit atd.

Oblasti výchovné činnosti se v rámci celého roku prolínají, vycházejí z potřeb dětí, věku dětí a jejich rozvojových možností.

Plán výchovy a péče

Měsíc	Tematický celek
Leden	Zima v přírodě, u nás doma
Únor	Koloběh života, lidské tělo
Březen	Jaro v přírodě, u nás doma
Duben	Velikonoce
Květen	Zábava a sportování, lidské tělo
Červen	Léto v přírodě, u nás doma
Červenec	Cestování, dopravní prostředky, jiné kultury
Srpen	Kultura, čtení, zpěv, divadlo, film
Září	Já a moje vlastnosti, pocity, moje rodina
Říjen	Podzim v přírodě, u nás doma
Listopad	Profese, různá povolání, cesta za povoláním
Prosinec	Adventní čas, Vánoce, pečení, tradice

Leden – únor

Na začátku tohoto bloku s dětmi zavzpomínáme na Vánoce, povíme si, jak jsme vánoční čas prožívali, co se nám líbilo, co ne, jak jsme strávili Štědrý den a jaké jsme dostali dárky. Součástí tohoto povídání bude téma povahy hraček, jejich ne/nákladné pořízení a jak si těchto darů vážit. Připomeneme si, jak probíhaly oslavy Nového roku. Probereme, jaké je nejčastější zimní počasí, jak se máme obléknout, když jdeme ven. Následně přejdeme k zimním sportům, s dětmi rozebereme, jaké sporty lze provozovat v zimě, se kterými se už děti setkaly, kde jsou nejbližší zimní sportoviště v našem okolí. Zmíníme bezpečnost při zimních sportech a také při pohybu na zledovatělém chodníku, či silnici. Dále si vyjasníme pojmy teplo a chlad.

Dalším tématem toho bloku je koloběh života. Od koloběhu rytmu celého roku a povídání o ročních obdobích plynule přecházíme k tématu koloběhu života od narození až po smrt jak u zvířat kolem nás tak u lidí. V Dětské skupině Bystrouška jsme přesvědčení o tom, že téma smrti nemá být tabuizované. Chceme toto téma citlivě otevírat a otevřeně o tématu hovořit bez negativní konotace. Součástí tématu koloběhu života bude i seznámení s lidským tělem, intimní zónou, naučíme se názvy částí těla, budeme popisovat rozdíly mezi novorozenci, malými dětmi (děvčaty vs. chlapci), dospělými lidmi a seniory.

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- pojmenovat vánoční a novoroční oslavy
- znát zimní sporty
- znát bezpečnost v zimě na zledovatělých cestách
- počasí, které se v zimě objevuje
- jaký je rozdíl mezi teplem a zimou, jaké oblečení se nosí v zimě
- vyjmenovat rozdíly mezi malými dětmi a dospělými, chlapci a děvčaty

Březen – duben

Věnujeme pozornost počátku jara a změnám v přírodě. Opět zopakujeme roční období. Aktivně rozšíříme slovní zásobu o nové pojmy spojené s tématy jara – rostliny, zvířata (migrace ptáků atd.). Věnujeme se tématu narození nových zvířátek, starost rodičů o svá mláďata. Téma Velikonoc probíráme z historického (náboženského) i současného kulturního hlediska. S přípravami na Velikonoce zprostředkujeme dětem svátky v tradičním duchu, který zahrnuje barvení kraslic, pletení pomlázky, klíčení obilí a další tradice dle našeho regionu. Děti se seznámí s tradicí upalování čarodějnic.

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- pojmenovat současné roční období a charakterizovat ho
- velikonoční svátky vnímat jako důležitou součást ročního cyklu
- říct alespoň jednu básničku a spojenou s probranými tématy jaro a Velikonoce

Květen – červen

V tomto období si budeme s dětmi povídat o jejich koníčcích, zálibách, zájmových aktivitách. Navzájem se budeme inspirovat, co vše se dá dělat ve volném čase. Rozebereme téma sportování a jeho vlivu na lidské zdraví a udržování, či zvyšování kondice. Z tohoto pohledu si vysvětlíme, co se děje při sportování v lidském těle. Na mapě si ukážeme nejbližší sportovní areály na Ledečsku. Připomeneme si správné způsoby sportování jako je protažení a zahřátí svalů před sportem, pravidla kolektivního sportování, bezpečnost při jakémkoliv sportu. Také se budeme věnovat létu, rozeberme, co je typické pro toto roční období, vyzdvihneme nutnost hydratace pro náš organismus.

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- vyjmenovat zájmové, či sportovní aktivity
- znát pravidla bezpečného sportování
- vyjádřit, jak funguje lidské tělo při sportu
- vyjmenovat typické změny přírody v létě

Červenec – srpen

V období letních prázdnin si budeme povídat o tématech cestování a kultura. Povíme si o různých světových destinacích a zajímavostech ve světě, vyjmenujeme dopravní prostředky, kterými je možno cestovat u nás i ve světě, povíme si o odlišných kulturách a tradicích. Plynule přejdeme k naší kultuře, co je pro naši zemi typické.

Povíme si také o kultuře z hlediska filmu, divadla a četby. Vyjmenujeme si rozdíly mezi nimi, řekneme si, kde se s jednotlivými kulturními segmenty můžeme setkat. Učíme se chovat na veřejnosti, zopakujeme bezpečnost na ulici, jak se chováme k neznámým lidem.

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- vyjmenovat alespoň jednu cizí zemi a alespoň tři dopravní prostředky
- znát naši kulturu, název naší země, typické znaky, státní symboly
- znát základy společenského chování a chování k cizím lidem

Září

Zaměříme se na charakteristiku sebe sama, uvědomování si vlastních emocí a emocí lidí okolo nás a jejich porozumění. Vyjmenujeme si lidské vlastnosti. Pojmenujeme členy rodiny a jejich úlohu v rodině. Aktivitu zaměříme na prožitek a porozumění mezilidských vztahů včetně řešení konfliktů,

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- pojmenovat, kdo jsou, jaké mají vlastnosti
- pojmenovat členy rodiny a jejich úlohy
- pojmenovat základní lidské emoce
- znát alespoň jednu strategii řešení konfliktů ve skupině

Říjen – listopad

V tomto bloku si popíšeme podzim jako roční období. Aktivitu zaměříme na poznávání přírody na podzim, pozorování změn v přírodě. Připomeneme si, jak se oblékáme v chladnějších dnech. Zopakujeme si zásady bezpečnosti venku. Pozornost věnujeme tvarům listů a podzimním barvám v přírodě. Pozorujeme, co dělají zvířátka na podzim, jak si shánějí potravu před příchodem zimy, jak je možné zvířátkům v zimě s dokrmováním pomoci.

Dále vyjmenujeme základní povolání, se kterými se děti mohou setkat. Budeme si vyprávět co dělají za práci rodiče dětí. Vysvětlujeme si důvody chození do práce a význam peněz. Vedeme děti k uvědomování si rozdílu mezi prací a odpočinkem. Co by děti mohly s rodiči společně dělat, když nejsou rodiče v práci a děti v dětské skupině?

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- popsat podzimní počasí a změny v přírodě
- porozumět důležitosti chození do práce
- znát možnosti využití volného času s rodiči

Prosinec

Tento měsíc bude v centru pozornosti nastávající zima, první sníh a změny v přírodě. Významnou roli bude hrát příprava na Vánoce, výroba vánočních dekorací, podpora vztahu k

českým tradicím a tradičnímu pojetí Vánoc. Aktivity zaměřené na jemnou motoriku formou pečení a vyrábění vánočních ozdob. Rozvíjíme spolupráci dítěte s rodičem pomocí vánočního pečení. Zdůrazňujeme, že je důležité, když děti pomáhají rodičům.

Na konci tohoto bloku by děti mohly umět:

- pojmenovat současné roční období a charakterizovat ho,
- umět píseň se zimní tematikou,
- popsat, co jsou Vánoce a jaké tradice se k nim vážou,
- chápat proč je důležité pomáhat rodičům (nejen o Vánocích)

Je zakázáno používat vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení anebo takové výchovné prostředky, které se dotýkají jeho důstojnosti.

V Ledči nad Sázavou

Dne: 1.5.2025

Dětská skupina Bystrouška, z.s.

Na Bradle 953

582 91 Světlá nad Sázavou

provozovna: Husovo náměstí 19

58401 Ledec nad Sázavou

odp. os.: Kateřina Jeřábková

T: 608657304 IČ: 17762511

Kat
Mgr. Kateřina Jeřábková